

HET KUNSTENAARSFEEST TE AMSTERDAM

(TEKENINGEN VAN PIET VAN DER HEM)

PIET VAN DER HEM

Ze is weer voorbij, de dierbare gebeurtenis van het Kunstenaarsfeest in „Bellevue”. Jammer, jammer, want het was een respectabele gelegenheid om den somberen hedendaagschen mensch eens voor een avond, eens voor een nacht weer in zijn humeur, in zijn sas, in zijn schik, in zijn weinig gefrequenteerden knollentuin te brengen. Want, eilacy, de gelegenheid om allerhande achtbare beroemdheden op ééne avond, bijna tegelijk, te hooren

en te zien; om te midden van „artisten” (die fenomenen) te soupeeren; om te midden van, ja met deze verheven personen te walsen, te steppen (one en two), te bostonnen en den tango te volvoeren, — ah, deze gelegenheid is te Amsterdam niet overweldigend groot. Of liever, ze bestond heelemaal niet vóór de heer N. H. Wolf haar bood. Deze heer Wolf, kunstcriticus en redacteur van het weekblad „De Kunst” heeft de kunst verstaan met een generalen staf van uitnemende kunstenaars nu en dan een kunstavond te organiseren voor kunstenaars en profanen. En het loopt. Het liep. En zal altijd wel loopen. „Bellevue” op de Leidsche kade kon nauwelijks de menigten van bezoekers bevatten. Met hoopjes kwamen ze aanzetten, en als ik u daarbij zeg, dat het avondtoilet verplicht was, dan kunt ge u zeker wel voorstellen, dat de bezoekers bij hun aankomst door een heel cordon van nieuwsgierigen gingen. In het heldere portieklicht wemelde het van schoone kleuren en vormen, wat de dames aangaat; en wat de heeren betreft: zwart en wit; ook zij, evenals de dames gedecolleteerd, maar uit kuisheid was hun décolleté opgevuld met een wit overhemd, zooals het gebruik dat wil. Capend gluurden de nieuwsgierigen naar dezen stoet, die uit rijtuig, taxi, auto de maître of bakkie op den molligen looper gleed. (zoo glijden prijzige kleinnoodiën uit gewatteerde étui's op het fluweelen toonbankkleed bij den juwelier).

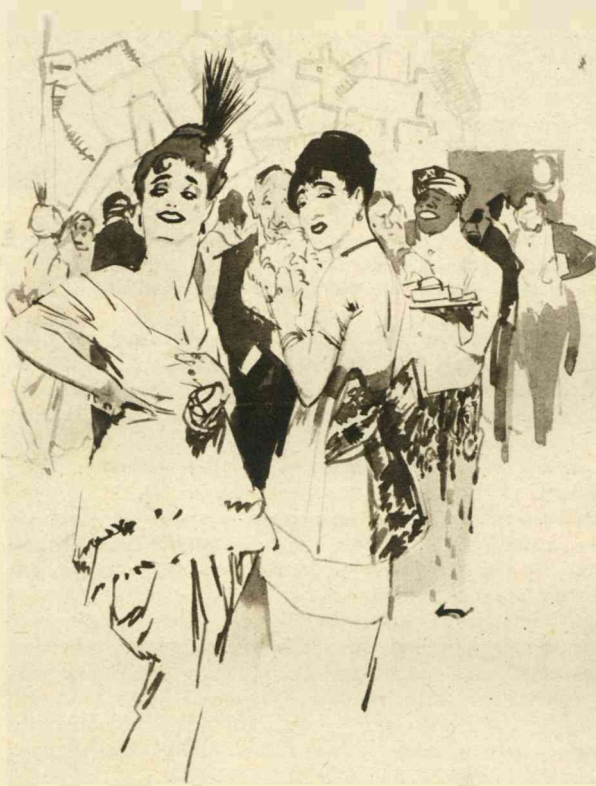
Nauwelijks bekomen van schrik en bewondering over deze onze beeldspraak, gaan wij al weer verder met ons relaas.

Het volk op het trottoir, ter weerszijden van den edelen looper, vergaapt zich dus aan den „rijkdom”, zooals het met een betekenisvol verzamelwoord u en mij noemt, wanneer we onze beste bullen hebben aangeschoten. Bij mijn doortocht ving ik uit den mond van een loopjongen de realistische opmerking op, dat 't „geen kattendrek” was, en een blijkbaar zeer belezen individu

in mijn nabijheid hoorde iets van een rijkard en van een naald die door het oog van een kameel gaat....

Het volgende tafereel verplaatst ons in een zaal, niet overbodig onaangenaam gedecoreerd, fel verlicht als een heldere zomermiddag, en, evenals zoo'n middag versierd met liefelijk plantengroen. Aan tafels zaten de gasten; ze zaten en wekten bewondering. Een zee gewoon, een zee van beminlijke stoffen, als zijde, tulle, satijn, mouseline, voilà, en wat niet al, een liefelijk roze woud van bloote halzen, armen, puntstukjes van ruggen, een wereld vol glimlachjes, een levende, en zich in dat leven verheugende, reusachtige etalage van een onoverzienbaar modemagazijn. En daartusschen de heeren, met hun witte plastrons in hun zwarte smokings en rokken; het was een overweldigend aantal, men wist al niet wie meer rokken droegen, de mannelijke of de vrouwelijke feestelingen. Het was keurig, in één woord. Voegt men hierbij een vijftigtal welverzorgde kellners, eveneens in rok en wit plastron, dan kunt ge u zonder twijfel de ijselijke vergissingen, waartoe zoo iets aanleiding gaf, wel eenigs-

zins voorstellen. Om kort te gaan, menig heer werd in den loop van den avond met den oneerbiedigen uitroep „aanneme” begroet, en zulks niet zonder de schandaliseerende hilariteit zijner omgeving.

Van halfnegen tot middernacht werd in deze zaal, de concert-en-theater zaal, een kostelijk programma afgevoerd. Uitnemende muziek werd er ten beste gegeven. luimige en niet luimige voordrachten en verzen werden „gezegd”; snoezige Biedermaiersche, en meer hedendaagsche poëtische en zinvolle dansen werden vertoond; befaamde zangers gaven het beste van hun repertoire belangeloos en met kwistigen mond hier voor de goede zaak ten beste, die eigenlijk heelemaal geen zaak, maar gedeeltelijk zelfs een philanthropische onderneming was, voor een kunstbroeders-steunfonds.

Tijd, en eerlijk gezegd ook de plaatsruimte ontbreekt mij om U een overzicht van de weergelooze verscheidenheid te geven, welke de kunstenaars aan prestaties of freerden tot algemeen genoegen van het publiek en tot vriendelijk leedvermaak van hunne kunstbroeders en -zusters daaronder, die nu zelf als dood-gewoon publiek ook eens zaten te luisteren en voor een keer zich eens lekkertjes zelf niet hoefden uit sloven. Onder de uitmuntende medewerkers moet ik echter even mijn Vlaamschen vriend Hullebroeck vermelden, die, als altijd zijne toehoorders tot geestdrift en het meezingen van zijn refreinen wist te vervoeren.

Een Hollandsch lied, „Rood, wit, blauw” geheeten, eene beleefdheid aan ons volk, werd nameloos toegejuicht; vele zinspelingen naar het bekende Vaderlandsche recept wekten de ontroering der toehoorders, en bij het refrein „Je Maintiendrai” was menig schoon oog in de zaal vochtig, al zeg ik het zelf; het werd dan ook met enthousiasme en kennis van zaken gezongen; ook „De Vlaamsche leeuw” liep daarna goed van stapel (voor zoover je dat van een leeuw zeggen kunt,) en wie niet te lui daarvoor waren, stonden daarbij van hun stoel op. Het genoeglijke „Tineke van Heule, liever dan een freule, kwam de vaderlandslievende geesten weer tot rust

brengen, en de Vlaamsche lente stoeide opnieuw in het door allen, (zittend nu weer) meegebakt refrein:

Van Kletter Klabetter van klep, klep, klep
In 't land van Rupelmonde.
Eén Kermis maar
In heel het jaar,
En zoenen is geen zonde...

Als het programma in de theaterzaal was afgewerkt, toog men, erkentelijk voor het genotene, maar met nog veel genoeglijkheden — als bal, souper en cabaret — in het vooruitzicht, naar de andere zalen. De Cabaret zag er keurig, echt Parijsch uit. Menig schilderstuk, tekening, krabbel — bij elkaar een kleine tentoonstelling — was aan de met stemmige tapijten bedekte wanden opgehangen. Het was er recht genoeglijk intiem. Van de balzaal, welke naast de theaterzaal gelegen is en door breede doorgangen aan deze verbonden, is het meest werk gemaakt. Deze is door een commissie van bekende jonge Amsterdamsche schilders, onder leiding van G. W. Knap, gedecoreerd en vooral: beschilderd, geheel beschilderd. „Anachronistisch Cubistisch” is de stijl van deze verluchting. Of een verluchting is het eigenlijk niet zoozeer; een benauwdheid kon dit alles eerder heeten, maar dan een vermakelijke benauwdheid, een lollebolle nachtmerrie, een piezelierige verschrikkelijkheid.

Daarbij komt dat de cubistische schildering, dat is dus een schilderwijze in allerlei kleine hoekige onderdeelen, in blauw Delftsche kleur is uitgevoerd, wat bij de reeds door de voorstellingen gewekte benauwdheden nog de benauwdheid voegt dat de muren en pilaren van de zaal van blauw porceleinen scherven aan elkaar hangen en elk oogenblik in gruzelementen kunnen duvelen. De voorstellingen zijn kostelijk; de quasi-diepstzinnige symbolen zijn hier met een gladder genoeglijkheid door deze gezellige schilders neergegeloofd, dat de droogste, saaiste moppentrommel van een moralist zijn lachen nu eens lekker niet houden kan. Vanaf den nederigen vloer tot de hoogste verhevenheden zijn die schilderijen aangebracht, en al deze voorstellingen zijn me uitgelegd. Alles betekent iets, of niets, zooals ge wilt. En toen men het mij verklaarde, begreep ik alles, en tevens begreep ik er ook niets van. Het is een chaos van alleraangenaamsten nonsens.

Voor hen, wier zenuwen dezen aanblik niet duurzaam verdragen kunnen, — en ook voor de anderen — zijn er in het rond een soort van veranda's gebouwd, met stoelen en tafels ter verpoizing. Tusschen de blauw Delftsche scherven-pilaren hangen zoo waar ook nog portretten-caricaturen der schilders zelf, als uithangborden van even zoovele schouwplaatsen der leutigheid.

En middenin prijkt een met bonte lange linten behangen lichter, breeduit te midden dezer zinsverbijsterende symbolen, als het symbool van „wie het breed heeft laat het breed hangen.”

En dat deden er velen dien avond en nacht te midden der lustige omgeving. Er werd gewalst en gehuppeld, gepuppeld en gesoupeerd en gefirt in alle eer en deugd, er werd gegeten, gedronken, en gefoven dat het een aard had, en een heel genoeglijken aard ook; en ruzies, die er heel niet zijn geweest, werden ijverig afgedronken in het publiek, afgekust in het clandestiene. In één woord, of liever in een paar woorden meer: het was er best, bovenste best op het kunstenaarsfeest in Bellevue. We zullen het eens hervatten. En wel op 13 Maart, maar dan gecostumeerd, dat is weer eens wat anders.

